

31.05.2024

POL-2024-59953

Puolustusministeriö

Keskusrikospoliisin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

1 Lausuntopyyntö

Puolustusministeriö on pyytänyt Keskusrikospoliisilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi. Esityksen tarkoituksena on tehdä ensimmäiset Nato-jäsenyyden edellyttämät muutokset puolustusvoimista annettuun lakiin sekä muihin yksittäisiin puolustusministeriön toimialan säännöksiin. Esityksen tavoitteena on selkeyttää Puolustusvoimien tehtäviä säätämällä nimenomaisesti Naton yhteistä puolustusta koskevasta tehtävästä sekä selkeyttää myös puolustusvoimista annetun lain ja asevelvollisuuslain sääntelyn soveltumista Naton toimintaan. Esityksen mukaan tavoitteena on lisäksi muun muassa vastata käytännön tarpeisiin, joita Nato-jäsenyyden myötä lisääntyvästä ulkomaisten joukkojen toiminnasta Suomessa aiheutuu ja parantaa Puolustusvoimien kykyä ulkomaisen avun vastaanottamiseen ja sen harjoitteluun.

2 Keskusrikospoliisin lausunto

Keskusrikospoliisi pitää esitystä hyvin valmisteltuna ja kannatettavana. On tärkeää, että turvallisuusympäristön voimakkaan muuttumisen ja Nato-jäsenyyden myötä ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden yhteenliittymiä arvioidaan ja toteutetaan tarvittavat muutokset lainsäädäntöön.

Keskusrikospoliisi pitää hyvänä, että esitysluonnoksen perusteluissa on todettu poliisilla olevan lähtökohtainen toimivalta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpidosta. Esityksen mukaan tätä ei ole tarkoitus muuttaa ja Puolustusvoimien olisi edelleen toimittava yhteistyössä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpidosta vastaavan poliisin kanssa.

Keskusrikospoliisi toteaa, että poliisilla tulee olla riittävät ja ajantasaiset tiedot muiden viranomaisten yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoon liittyvistä toimivaltuuksien käytöstä. On myös tärkeää, että poliisi voi tarvittaessa vaikuttaa yleistöimivaltaisena viranomaisena toisen viranomaisen toimivaltuuksien käyttöön, jos se on tarpeellista esimerkiksi alueellisesti tai ajallisesti laajemman yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Sujuvan viranomaisten välisen tehtävänjaon ja yhteistoiminnan mahdollistamiseksi säännösten tulisi olla riittävän selkeitä ja tarkkarajaisia.

Ehdotetun puolustusvoimista annetun lain 14 a §:n mukaan Puolustusvoimilla olisi oikeus asettaa tilapäisiä rajoituksia satama-alueen tai lentopaikan maa-alueen käyttöön maahan saapumisen ja maasta poistumisen turvaamiseksi. Puolustusvoimat sopisi rajoituksesta satama- tai lentokenttätoiminnanharjoittajan kanssa, mutta jos sopimukseen ei päästäisi, voisi Puolustusvoimat päättää rajoituksesta itsenäisesti. Velvollisuudesta ilmoittaa rajoituksesta poliisille ei ole mainittu pykälässä tai esityksen perusteluissa. Keskusrikospoliisi viittaa edellisessä kappaleessa todettuun ja esittää harkittavaksi, että pykälään lisättäisiin maininta Puolustusvoimien ilmoitusvelvollisuudesta poliisille.

Keskusrikospoliisin apulaispäällikkö

Timo Kilpeläinen

Rikostarkastaja

Simeon Oikarinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 31.05.2024 klo 13:15. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Jakelu

Puolustusministeriö